HÖGSKOLAN VÄST

Institutionen för ekonomi och IT
Avdelningen för företagsekonomi

Kandidatuppsats, 15 hp i företagsekonomi

Varför väljer företag att frivilligt införa IFRS?

Examensarbete i företagsekonomi, kandidatexamen – Redovisning

Vårterminen 2015

Författare: Jessica Forsvall
Författare: Ulrika Karlander

Handledare: Eva Johansson
Examinator: Johan Lorentzon

Sammanfattning

Författare: Jessica Forsvall och Ulrika Karlander
Handledare: Eva Johansson
Examinator: Johan Lorentzon

Titel: Varför väljer företag att frivilligt införa IFRS?

Den första januari 2005 blev det obligatoriskt för noterade bolag med koncernredovisning inom Europeiska unionen att redovisa enligt IFRS. För onoterade bolag finns det också möjlighet att redovisa koncernen enligt IFRS, men det är frivilligt. Regelverket anses mer komplicerat än de svenska reglerna som annars ska tillämpas av dessa företag. I denna studie har vi undersökt vilka anledningar företag har att frivilligt anta IFRS och få en förståelse för varför man väljer mer komplicerade redovisningsregler när det inte är tvunget. Vi har haft ett tolkande synsätt med en kvalitativ ansats. Data har samlats in genom telefonintervjuer eller enkäter med ekonomichefer på sex stycken företag. Samtliga företag höll vi anonyma. Genom en litteraturstudie tog vi del av resultat som presenterats i tidigare studier. Vi identifierade sex stycken faktorer som enligt tidigare studier kan förklara antagandet av IFRS. Dessa faktorer är att höja redovisningens kvalitet, att uppfattas som mer legitima, påverkan av revisor, informationsverktyg mellan företag och ägare, sänkta kapitalkostnader och upphandlingsincitament på en global marknad. Dessa faktorer analyserades med grund i institutionell teori och isomorfa tryck. Vid datainsamlingen undersöktes om dessa faktorer även förklarar svenska företags val. Av de sex faktorerna fann vi empiriskt stöd för fem. Koncerner som verkar i Skandinavien upplevde inte någon skillnad i kvalitet. Däremot upplevdes en kvalitetsökning av företag som verkar på en större global marknad. När investerare och långivare är utländska verkade internationella regler vara av betydelse. Revisorerna hade en viss påverkan på företagens beslut. Vid en eventuell försäljning av företagen fungerade internationell redovisning som ett informations-verktyg för köpare. Vi kan se att investerare på en global marknad har krav på IFRS. Däremot fann vi inget stöd för att företag infört IFRS för att minska sina kapitalkostnader. Intervjuerna gav oss ytterligare fem faktorer; ett enhetligt redovisningsspråk över koncernen, en framtida börsintroduktion, inget avskrivningskrav på goodwill, rekrytering samt branschjämförelse. Vi fann stöd för att företagen påverkas av alla tre isomorfa tryck när de beslutar att anta IFRS.

Nyckelord: IFRS, Frivilligt, K3-företag, Institutionell teori, Drivfaktorer

Abstract

Authors: Jessica Forsvall and Ulrika Karlander
Tutor: Eva Johansson
Examiner: Johan Lorentzon

Title: Why do companies voluntarily adopt IFRS?

On January 1st 2005 it became mandatory for listed companies with consolidated financial statements within the European Union to account according to IFRS. For unlisted companies there is also a possibility to submit a consolidated financial statement, however, this is on a voluntary basis. The regulations are considered more complicated than the Swedish regulations that otherwise need to be practiced by these companies. In this study we have examined what the reasons are that companies voluntarily adopt the IFRS regulations and obtain and understand why the more complicated set of consolidated financial regulations are chosen when not necessary. We have maintained an interpreted tactic with a qualitative approach. The data has been collected through telephone interviews and surveys with financial directors at six companies. All companies have been kept anonymous. Through literary studies we obtained results that were presented in earlier studies. We identified six factors that according to previous studies can explain the acceptance of IFRS. These factors were to raise the quality of their accounting, to be seen as more legitimate, influence accountants, information tool between companies and owners, lower cost of capital and procurement incentive on the global market. These factors were analyzed based on institutional theory and isomorphic pressure. When collecting the data it was also considered if these factors could explain Swedish companies' choice. Of the six factors we found an empirical support for five. Companies active in Scandinavia did not experience any difference in quality. However, it was perceived that companies active on a larger global market were searching for quality. When investors and lenders are foreign it seems as if international regulations are of importance. Accountants have a certain influence on the companies' decisions. In case of a potential sale of a company the international regulations acted as an information tool for the buyer. We can see that investors on the global market have a requirement for IFRS. However, we found no evidence that companies that have introduced IFRS did so to reduce capital costs. The interviews provided us with five additional factors; a uniform financial language across the company, a future listing of the company, no depreciation on goodwill, recruitment and industry comparison. We found support for companies being influenced by all three isomorphic pressures when deciding to adopt IFRS.

Keywords: IFRS, Voluntary, K3-companies, Institutional theory, Incentives

Innehållsförteckning

1. Introduktion 1
1.1 Bakgrund 1
1.2 Problemdiskussion 2
1.3 Forskningsfrågor 3
1.4 Syfte 3
2. Metod 4
2.1 Vetenskapligt synsätt 4
2.2 Undersökningsansats 4
2.3 Datainsamling 5
2.4 Forskningsetiska principer 6
2.5 Källkritik 6
2.6 Tillförlitlighet och överförbarhet 6
3. Teori 8
3.1 Institutionell teori 8
3.1.1 Isomorfism 9
3.2 IFRS 10
3.3 Redovisningens kvalitet 11
3.4 Legitimitet 11
3.5 Revisorns roll 11
3.6 Informationsverktyg mellan företag och ägare 12
3.7 Kapitalkostnader 12
3.8 Upphandlingsincitament på en global marknad 12
3.9 Analysmodell 13
4. Empiri 14
4.1 Empiripresentationens struktur 14
4.2 Redovisningskvalitet 14
4.2.1 Ökad information 15
4.2.2 Tillgångar till verkligt värde 15
4.3 Legitimitet mot långivare 16
4.4 Revisorns roll 16
4.5 Informationsverktyg mellan företag och ägare 17
4.6 Kapitalkostnader 17
4.7 Upphandlingsincitament på en global marknad 17
4.8 Ej förväntade faktorer 18
4.9 Huvudsaklig anledning och sammanfattning 19

5. Analys 22
5.1 Redovisningskvalitet 22
5.2 Legitimitet mot långivare 23
5.3 Revisorns roll 23
5.4 Informationsverktyg mellan företag och ägare 23
5.5 Kapitalkostnader 24
5.6 Upphandlingsincitament på en global marknad 24
5.7 Ej förväntade faktorer 24
6. Slutsats 27
6.1 Studiens genomförande 28
6.2 Förslag till fortsatta studier 28
Referenslista 29
Bilaga 1: Frågeguide I

1. Introduktion

Detta kapitel beskriver bakgrunden till ämnet och följs av en problemdiskussion som beskriver varför detta är viktigt att undersöka. Diskussionen leder fram till två forskningsfrågor och avslutas med uppsatsens syfte.

1.1 Bakgrund

Handeln på den globala marknaden har ökat då allt fler företag på olika sätt verkar utanför sina egna landsgränser. Detta har skapat ett behov att kunna underlätta handeln och kapitalflödet mellan olika länder. I Europa används olika standarder för redovisning i olika länder, även kallade generally accepted accounting principles (GAAP). Eftersom de nationella redovisningsreglerna och traditionerna kan skilja sig åt medför det att jämförbarheten mellan företag är invecklad, därför har det skett en strävan mot gemensamma, internationella redovisningsregler. Ett viktigt steg mot harmonisering av redovisningsregler har tagits av Europeiska Unionen (EU). Den 1 januari 2005 blev det obligatoriskt för noterade bolag inom EU med koncernredovisning att följa de internationella redovisningsreglerna International Financial Reporting Standards (IFRS) (Bokföringsnämnden, 2015). En anledning till att just EU har infört obligatorisk tillämpning av IFRS är för att det ska underlätta fri rörelse av kapital som är en av EUs grundprinciper (Deegan & Unerman, 2011, s 108-109). För juridiska personer i Sverige, så som aktiebolag, är det endast tillåtet att följa Årsredovisningslagen och Bolagsnämndens allmänna råd i sina årsredovisningar. Detta eftersom det enskilda företagets redovisning avgör beskattningen (Marton m.fl., 2012). I Sverige har det pågått ett arbete sedan 2004 att utforma nya redovisningsregler för icke-noterade företag som baseras på företagsform och företagsstorlek. Beroende på vilken form och storlek företaget har så indelas de antingen efter K1, K2, K3 eller K4. Syftet är att underlätta för företagen och förenkla det tidigare regelverket som ansetts vara onödigt komplicerat (Marton m.fl., 2012). För företag som klassas som K3 finns det möjlighet att redovisa enligt IFRS för koncernen. K3-företag får således frivilligt välja redovisning enligt det mer komplicerade IFRS-regelverket för sin koncernredovisning.

Tomas Billing, vd för Nordstjernan, säger i företagets årsredovisning för 2008 att IFRS är “rena skiten”. Billing menar att skadeeffekterna är inom två generella områden; i den ökade värderingen till marknadsvärde och i detaljorienteringen. En intressant iakttagelse är att Bonnier i sin årsredovisning från 2013 berättar att koncernen från och med 2014 kommer att tillämpa IFRS, detta i samband med en artikel i Svenska Dagbladet från juli 2013 som säger att “Bonnier har oordning i sina finanser”. Pär Falkman, EY, säger att flera mindre bolag, för vilka IFRS är frivilligt, ser fördelar med att tillämpa de internationella redovisningsreglerna. Fördelarna kan vara om företaget vuxit mycket, planerar en börsintroduktion, verkar internationellt eller att bankerna ställer krav på IFRS (Eye, 2011). Eftersom denna tillämpning är frivillig för onoterade bolag blir det

intressant att undersöka varför företag väljer att göra det när man inte måste och vilka faktorer som ligger till grund för det frivilliga skiftet av redovisningsregler.

1.2 Problemdiskussion

Harmoniseringen mot internationella redovisningsregler har stor betydelse för multinationella företag, handelsflöden inom den globala ekonomin samt de nationella företagsstyrningsmetoderna och resultaten. Jan Engström, tidigare ekonomidirektör i Volvo Group och styrelseledamot i International Accounting Standards Board (IASB), menar att omvärlden har en förväntan på att bolagen ska vara mer öppna och vara jämförbara över hela världen, däremot är en mer komplicerad redovisning konsekvensen av det. Han menar att IFRS "är något nödvändigt ont" (SvD, 2009). Forskning om internationella redovisningsregler har ofta fokus på aktievärde och kapitalplacering (finansmarknaden) som en drivkraft till införande av IFRS. Då det inte sker någon publik handel med de onoterade K3-företagens aktier är detta inget motiv till att frivillig använda IFRS. Det finns relativt få studier som försöker att förklara vad som föranlett beslutet att införa IFRS i svenska företag där tillämpningen är frivillig. Tidigare studier har främst fokuserat på företag som varit tvingade att införa IFRS och vilka konsekvenser det fått. Det har presenterats stora fördelar med att redovisa enligt IFRS i tidigare studier men det har även riktats kritik mot dessa resultat. Christensen (2012) ifrågasätter huruvida fördelarna är så stora och kostnaderna låga som tidigare studier visat eftersom de flesta företagsledare avstår IFRS om det finns en valmöjlighet.

Handelsbankens verkställande direktör Per Boman påpekade i Veckans Affärer, 2009, att IFRS gör redovisningen avsevärt mer omfattande än svenska regler. "Numera räcker det inte med en kopp kaffe, man behöver en hel termos för att sig igenom de enorma informationsmängderna", förklarade Pär Boman vidare och frågade sig vem som har behov av den nya information och om den är efterfrågad. Syftet med IFRS är gott forsätter han men betonar samtidigt att det är viktigt att ifrågasätta om de krav på ny information som IFRS ställer på företagen är rimlig (Sidea, 2009). Eftersom IFRS-regelverket anses vara mer omfattande och komplicerat, och därmed dyrare är det intressant att undersöka vad det är som driver företag att frivilligt välja att anta dessa regler. Det tidigare svenska regelverket ansågs onödigt komplicerat och därför utarbetades nya regler för att förenkla för företagen. K-regelverket är tänkt att underlätta för onoterade företag. Det blir då intressant att undersöka vilka motiv företag har när de väljer att inte redovisa enligt dessa förenklade regler. Människan brukar välja den enklaste vägen och företag handlar rationellt. Eftersom frivilligt antagande av IFRS troligen inte är den enklaste vägen bör det finnas andra fördelar som företagen ser. Att lära sig något nytt och ändra rutiner är oftast en jobbig och kostsam process, men ändå väljer en del företag att redovisa enligt IFRS. Vad är det som driver dessa företag att frivilligt göra något som de inte måste? Eftersom detta forskningsområde är tämligen

outforskat anser vi det vara av intresse att studera och angripa IFRS från en annan infallsvinkel.

1.3 Forskningsfrågor

- Varför väljer företag att frivilligt införa IFRS?
- Vilka fördelar och nackdelar såg företagen med införandet av IFRS?

1.4 Syfte

Syftet med vår studie är att försöka få en förståelse för vilka anledningar som driver ett företag att införa nya och mer komplicerade redovisningsregler när det inte är tvingande.

2. Metod

I detta kapitel beskriver vi hur denna studie har genomförts. Vi redogör vårt vetenskapliga synsätt och vår undersökningsansats. Vidare presenteras datainsamlingen, forskningsetiska principer och källkritik. Avslutningsvis diskuteras uppsatsens tillförlitlighet och överförbarhet.

2.1 Vetenskapligt synsätt

Vi har valt ett tolkande synsätt för vår studie. Vårt syfte är inte att ge en generell förklaring till varför företag frivilligt byter till internationella redovisningsregler, utan vi vill få en förståelse för vad som ligger bakom beslutet att göra detta val. Det finns huvudsakligen två vetenskapliga inriktningar, förklarande och tolkande (Thurén, 2007). Dessa inriktningar avgör hur någon ser på världen och hur man skaffar sig kunskap om den. Den förklarande inriktningen vill veta hur saker fungerar, medan den tolkande kunskapsinriktningen vill skapa förståelse för varför saker fungerar som de gör (Björklund & Paulsson, 2003).

Vår studie är svår att mäta i kvantitativa termer därför har vår uppsats en kvalitativ inriktning. Vi vill i vår studie undersöka och få ökad förståelse för motiven bakom valet av redovisningsregler, snarare än att mäta och förklara. Vi anser därför att kvantitativa forskningsmetoder är mindre lämpade för att uppnå syftet med vår studie. Den kvalitativa forskningen utgår från deltagarens uppfattning och perspektiv (Bell & Bryman, 2011). I vår studie är det just företagens uppfattning som vi vill fånga upp och på så sätt få förståelse. Denna förståelse får vi bäst genom att intervjua de som varit delaktiga i beslutet att införa IFRS. Vi har i vår uppsats valt att undersöka vad tidigare studier presenterar för resultat som är relevanta för vår forskningsfråga innan vi genomfört datainsamlingen. Utifrån befintlig teori har vi fångat upp ett antal anledningar som ligger till grund för beslutet att anta internationella redovisningsregler. Vi utgår från dessa anledningar, men vid datainsamlandet är vi öppna för att empirin kan ge oss nya faktorer som varit avgörande och föranlett företagens beslut att ändra redovisningsregler. Utifrån vad empirin ger hos kommer vi att analysera resultatet mot tidigare forskningsresultat som vi presenterat i teorin och sedan formulera egen teori som baserats på ny kunskap som empiri ger oss.

2.2 Undersökningsansats

Denna uppsats har ett kvalitativt angreppssätt på den valda forskningsfrågan. Vi anser att intervjuer med personer som varit delaktiga i beslutet att införa IFRS ger oss bäst förutsättningar att uppfylla studiens syfte. Vi har intervjuat sex stycken företag. Intervjuerna har skett via telefon eller enkät.

2.3 Datainsamling

Vi ville få tag på svenska företag som frivilligt valt att redovisa enligt IFRS. Genom databasen Retriever Business gick vi igenom ett stort antal slumpvis utvalda årsredovisningar från företag som ej var börsnoterade. Årsredovisningarna visade vilket regelverk företagen valt, IFRS eller det svenska regelverket. De företag som redovisade enligt Årsredovisningslagen i sin koncernredovisning sorterades bort då de inte var relevanta för vår studie. Då de företag som redovisar enligt IFRS inte finns registrerade på något sätt var detta ett tidsödande arbete att få fram företag som skulle vara relevanta för vår undersökning. Vi fick tillslut fram tretton företag som valt att redovisa enligt IFRS. Av de tretton företagen var det sex stycken som ville medverka i vår studie. Företagen som ingår är verksamma inom el-vvs och bygginstallation, partihandel, fastighetsförvaltning, hotell och restaurang samt skogsförvaltning. Dessa företag har olika ägarstrukturer. Ett företag är ett statligt aktiebolag, två företag ägs av riskkapitalbolag, två är ekonomisk förening samt ett aktiebolag som bland annat är fondägt. Företagens ekonomichefer blev de personer som vi beslutade att ta den första kontakten med då vi utgick ifrån att de är mest insatta i helhetsbilden av övergången till nya redovisningsregler. Det kan tänkas att företagens ekonomichefer inte var de som fattade beslutet och att vi därför kan missa en del bakgrundsfaktorer till beslutet. Om de inte ansåg sig som lämpliga skulle de kunna hänvisa oss till den person som var mest insatt. Ekonomicheferna fann vi på företagens hemsidor. De sidor som hade skrivit ut kontaktuppgifter till sina chefer skickade vi mail till direkt. De övriga som saknade kontaktuppgifter fick vi tag på via företagens informationsavdelningar.

En första kontakt gjordes med ekonomicheferna på respektive företag genom ett mail där vi talade om att vi behövde deras hjälp till vår kandidatuppsats. Vi beskrev kort vår studie och dess syfte. De övergripande frågorna skickades med för att ge en uppfattning om vad intervjuerna skulle handla om. Frågorna skulle också ge en chans till viss förberedelse för intervjupersonerna. Vi talade om att vår önskan var att få en telefonintervju nästkommande vecka och att intervjun beräknades ta upp till en timma. Två dagar efter ringde vi upp berörda personer för att boka tid för intervju. Detta talades också om i det första mailet. Några personer skrev tillbaka och hänvisade till annan berörd person. Någon bekräftade att hen gärna ställer upp men att först veckan efter var möjlig. En annan ställde gärna upp trots att hen inte varit på företaget när beslutet togs och var rädd för sitt ringa bidrag till undersökningen.

Data samlades in genom tre telefonintervjuer som spelades in och sedan transkriberades. Dessa intervjuer var semistrukturerade. Utgångspunkten var några få övergripande frågor. Frågorna var öppna för att lämna utrymme för fri diskussion och möjlighet att ställa lämpliga följdfrågor. De andra tre av intervjuerna skedde genom ett frågeformulär som kompletterades med mailkontakt. Vi hade föredragit att göra intervjuerna genom ett personligt möte, då vi anser att det vanligtvis kommer fram mer under ett sådant möte. Nyanser i kroppspråk och det personliga mötet försvinner när intervjun sker via telefon

eller frågeformulär. Då den geografiska spridningen på företagen var stor fanns det dock inga möjligheter för oss till personliga möten. Data samlades in av oss efter det att teori samlats in.

2.4 Forskningsetiska principer

Alla deltagare i vår studie erbjöds anonymitet. Då vår undersökning består av sex olika företag och tre av dessa önskade anonymitet beslutade vi att ge alla anonymitet. Antalet företag som frivilligt använder IFRS är inte stort. För att eliminera risken för att kunna räkna ut vem som sagt vad och för att inte förlora information från hälften av företagen beslutade vi att ge alla anonymitet. Vi anser att känna till personer och företag inte är relevant för att uppnå studiens syfte. Däremot är vi medvetna om att denna anonymitet förhindrar möjligheten att granska vårt resultat. Vid en eventuell upprepning av vår studie får de undersöka företag som de hittat som är K3 och redovisar enligt IFRS. Det blir inte en exakt upprepning av vår studie men vi har gjort avvägningen att låta deltagarnas önskan bestämma.

2.5 Källkritik

En eventuell brist i datamaterialet är att respondenterna inte berättade fullt ut hur diskussionerna kring beslutet att införa IFRS gick. Det finns en risk att de framförallt inte talade om nackdelar som uppstått. Vi intervjuade endast en person på företaget som är insatt i beslutet. Förmodligen har beslutet tagits efter diskussion mellan flera personer, inte endast av den vi intervjuade. Dock anser vi att de vi intervjuade har en sådan position i bolaget att de har en övergripande bild av processen.

Vi har inte kunnat få fram det totala antalet företag i Sverige som valt att redovisa enligt IFRS. Det gör att vi inte vet hur stor andel vi undersöker. Då vi gör en kvalitativ studie bör inte detta vara ett problem. Enligt Bryman och Bell (2011) är den kvalitativa forskningen fokuserad på att undersöka en liten grupp som har gemensamma egenskaper. De menar att kvalitativ forskning handlar om djup och inte om bredd.

2.6 Tillförlitlighet och överförbarhet

När vi skickade mail till företag som var aktuella för studien förklarade vi studiens syfte och gav övergripande frågor som intervjun skulle innehålla. Främst gjordes det för att presentera vår uppsats men också för att ge mottagaren möjlighet att känna efter om hen var tillräckligt insatt i ämnet. Vi bad även mottagaren att vidarebefordra mailet om det fanns en kollega som bättre kunde besvara våra frågor. Därför upplever vi att rätt personer har deltagit i studien och att vårt resultat är tillförlitligt. Vi spelade in varje intervju för att inte tappa eller missförstå information. I vår studie ingår företag med

olika ägarstruktur och från olika branscher som är verksamma inom flera geografiska områden. Vi anser att resultatet är överförbart till viss del. Det går inte att utesluta att företag som inte ingår i studien har andra anledningar till införandet av IFRS.

3. Teori

Här redovisar vi uppsatsens teoretiska referensram och diskuterar resultat från tidigare studier som är relevanta för uppsatsens syfte. Kapitlet avslutas med en analysmodell.

Den litteratur som vi har sökt fram i form av vetenskapliga artiklar kommer att ligga till grund för vår teoretiska referensram. För att uppnå vårt syfte med uppsatsen ville vi först fördjupa oss i tidigare studier och teorier som beskriver vad det är som påverkar organisationer till att göra förändringar. Vi valde att sätta in vår forskningsfråga i ett större sammanhang genom att undersöka tidigare studier där organisationsförändringar förklaras med ett institutionellt perspektiv. Vidare undersökte vi vilka faktorer som tidigare studier presenterat som anledningar till varför företag väljer att införa IFRS. Vi ville skapa oss en uppfattning om vad det är som föranleder beslutet men samtidigt vara öppna för ny information som empirin ger oss. Vid vår teorisökning upptäckte vi att det inte fanns en stor mängd tidigare studier som beskiver det frivilliga införandet av IFRS och därför är den teoretiska referensramen av mindre omfattning. Den begränsade mängden teori anser vi motivera vårt val av forskningsfråga eftersom området är tämligen outforskat. Genom vår datainsamling hoppas vi kunna tillföra nya infallsvinklar inom området. Litteratursökningen har gjorts genom Primo, Emerald, Jstor samt Google Scholar. Sökorden som användes var; IFRS + voluntary, IFRS + non-listed, IFRS + unlisted, IFRS + benefits, IFRS + fee, IFRS + public sector och IFRS + institutional theory. Alla sökvarianterna gav träffar på artiklar vi kunnat använda oss av.

3.1 Institutionell teori

Institutionell teori vill förklara vad det är i omvärlden som påverkar organisationers val till förändring är institutionell teori. Att företag blir mer lika varandra drivs fram av att de utsätts för tryck från sin omgivning. Powell och DiMaggio (1983) menar att det finns krafter i företagets omgivning som påverkar vilken form som organisationen får och att de därför blir mer likartade andra organisationer. En anledning till varför företag förändras kan vara att de vill få ökat förtroende från sin omgivning. Judge, Li och Pinsker (2010) hävdar att organisationer anpassar sig efter tryck från sin omgivning med förhoppningen att vinna legitimitet. När företag väljer att ändra sina redovisningsregler kan en anledning vara att det görs av anledning att de ska uppfattas som mer trovärdiga, men då är det viktigt att företagens finansiella rapporter anses vara bra och tillförlitliga av omgivningen. Ball, Ashok och Wu (2003) betonar vikten av att en organisations redovisning och finansiella rapporter måste anses legitima för att omgivningen ska lita på dem. Omgivningens uppfattning om företagets redovisning och vad företaget själva vill att omgivningen ska tycka kan förklara varför företaget byter redovisningsstandarder. Den institutionella teorin kan därför vara användbar för att förutsäga antagandet av nya redovisningsstandarder (Ball, Ashok, Wu, 2003). Tidigare

studier visar att just antagandet av IFRS, både av företag och länder, kan bero på ett tryck från omgivningen. Judge, Li och Pinsker (2010) hävdar att en av de viktigaste drivkrafterna för att företag ska övergå till IFRS är det institutionella trycket inom en ekonomi och att antagandeprocessen av IFRS drivs mer av sociala legitimitetstryck än det gör av ekonomiska anledningar. Även Lasmin (2011) betonar att det är ett socialt tryck som är den bäst förklarande faktorn till varför länder väljer att införa tillämpning av IFRS, snarare än ekonomiska faktorer. De sociala tryck som företag utsätts för och som leder till att företag blir mer homogena benämner Powell och DiMaggio (1983) som isomorfism.

3.1.1 Isomorfism

När företag anpassar sig efter tryck från sin omgivning tenderar företag att mer och mer likna varandra. Powell och DiMaggio (1983) använder isomorfism för att bäst förklara den homogena form som företag tycks ha. Isomorfism delas in i tre mekanismer för att förklara varför dessa likartade företag uppstår; den tvingande, den imiterande och den normativa mekanismen.

Tvingande tryck
Med tvingande isomorfism menar Powell och DiMaggio (1983) att det finns både formella och informella tryck i omgivningen som sätts på organisationen. Dessa tryck kan sättas på den aktuella organisationen av andra organisationer som de är beroende av och av kulturella förväntningar i det samhälle som organisationen verkar. Sådant tryck kan upplevas som tvingande och övertygande/övertalande. Lasmin (2011) påpekar att en viktig anledning till att länder antar IFRS är att de tvingas av internationella organisationer.

Imiterade tryck
Powell och DiMaggio (1983) förklarar det imiterande trycket med att företag upplever osäkerhet och det leder fram till imitation. Det kan bero på att företaget saknar kunskap om din organisationsstruktur, att målen är tvetydliga eller när omgivningen skapar osäkerhet. Organisationer tar efter andra organisationer som de vill likna. Lasmin (2011) menar att organisationer härmar andra organisationer för att dessa uppfattas som mer legitima och framgångsrika.

Normativt tryck
Normativ isomorfism uppstår enligt Powell och DiMaggio (1983) genom normer som finns inom grupper och resulterar i att företagen följer praxis. Grupperna som påverkar företaget kan vara både informella och formella, så som kulturella och arbetspraxis som utvecklats inom deras arbetsplats. En av de grupper som kan utsätta företaget för normativt tryck och påverka deras val är revisorkåren. Iatridis (2012) säger att företag som frivilligt lämnat upplysningar i enlighet med IFRS i England innan IFRS var obligatoriskt tenderade att ha en revisor från en av de “Big Four”.

Powell och DiMaggio (1983) menar att organisationer som är snabba med att genomföra förändringar drivs av att de vill förbättra sin prestationsförmåga. En grundläggande uppfattning är att alla verksamma organisationer strävar efter att upplevas som trovärdiga. Judge, Li, och Pinsker (2010) anser att ett viktigt antagande inom institutionell teori är att alla aktörer söker legitimitet inom den institutionella miljön. Vidare påpekas att alla tre former av isomorfa tryck är prediktiva för övergången till IFRS, dock är de normativa påtryckningarna den predikatorn som visats vara den starkaste. Judge, Li, och Pinsker (2010) hävdar att en förklaring till varför den normativa påtrycknigen är den starkaste kan vara att revisorkåren är mer mottaglig för normativa tryck än andra institutionella tryck.

3.2 IFRS

Huvudargumentet för enhetliga globala redovisningsregler är att de finansiella rapporterna ska kunna vara jämförbara. IFRS har främst utvecklats för stora och börsnoterade företag, därför har deras lämplighet för onoterade företag ifrågasatts (Evans m.fl., 2005). Grundläggande inom företagsekonomi är att fördelar ska överstiga kostnader. En intressant infallsvinkel är därför hur onoterades företags redovisningssansvariga överväger fördelar och kostnader med ett eventuellt införande av IFRS. Litjens m.fl. (2012) säger att om övergången inte är lagstadgad är det upp till företagen att göra en analys över kostnader och fördelar som redovisning enligt IFRS medför. Införandet av internationell redovisningsstandard är således ett val som ledningen inom företaget står inför. Christensen (2012) påpekar att de flesta företagsledare avstår IFRS om det finns en valmöjlighet, vilket Christensen (2012) tycker är märkligt eftersom flertalet tidigare studier av IFRS visar stora fördelar men kostnaderna verkar vara låga. Exempel på fördelar kan handla om omgivningens ökade förtroende för den finansiella rapporteringen och kostnader kan vara utbildning i upprättande av de nya redovisningsreglerna (Litjens m.fl., 2012). Andra kostnader som övergången till IFRS medför är ökade arvoden till revisorer. Kim, Liu & Zheng (2012) har studerat företag där IFRS är tvingade och kommit fram till att avgifterna för revision ökar. Anledningen till de ökade revisionskostnaderna förklaras med att revisorns uppgift blir mer komplex. Även Soderstrom och Sun (2007) menar att ett byte av redovisningsregler medför ökade kostnader. Vidare fann Kim, Liu & Zheng (2012) att revisorsarvoden relaterade till IFRS ökade när det nationella redovisningssystemet skilde sig markant från IFRS. Ju större skillnad från IFRS desto högre revisorsarvoden. En uppskattning av vilka fördelar och nackdelar som övergången till IFRS kommer medföra är inte lätta att göra. På grund av begränsad tid kan det vara svårt att sammanställa kostnader och fördelar då de är spridda över många ställen i företagen (Litjens m.fl. 2012). Både Christensen (2012) och Litjens m.fl. (2012) menar att det inte går att urskilja orsak och verkan när det gäller kostnader och fördelar vid införande av IFRS.

3.3 Redovisningens kvalitet

En tänkbar anledning till varför företag frivilligt väljer att införa IFRS är att de vill förbättra kvaliteten på sin redovisning. Brown (2011) menar att företag som väljer IFRS vill att deras finansiella rapporter ska bli mer tillförlitliga, öka i öppenhet och underlätta jämförelse. Tidigare forskning visar att frivilligt införande av IFRS förbättrar informationen i redovisningen och de finansiella rapporterna. Daske och Gebhardt (2006) menar att det generella antagandet att IFRS ger en högre kvalitet på redovisningsinformationen beror på att IFRS kräver fler upplysningar än de nationella regelverk som befinner sig utanför den anglo-saxiska traditionen. Enligt IFRS ska tillgångar värderas till verkligt värde medan de flesta nationella redovisningsregler säger att tillgångar ska värderas till sitt anskaffningsvärde (Beisland & Knivsflå, 2015). Hur tillgångar värderas avgör hur relevant informationen är. Beisland och Knivsflå (2015) menar att det bokförda värdet blir mer relevant som en effekt av att tillgångar värderas till verkligt värde i enlighet med IFRS.

3.4 Legitimitet

Tidigare studier visar att en anledning till varför företag väljer att redovisa enligt IFRS är för att företag strävar efter att upplevas som legitima av sin omvärld och IFRS kan öka företags trovärdighet. När redovisningen upplevs legitim och öppen minskar osäkerheten mellan företaget och deras intressenter. Christensen (2012) menar att frivilligt införande av IFRS kan förklaras med att företagsledare är i behov av externt kapital från exempelvis banker och att IFRS då skulle legitimera öppenhet i redovisningen. Iatridis (2012) hävdar att företag som redovisar enligt IFRS ökar öppenheten mellan företaget och investerare, både inhemska och internationella. Om företag vill öka öppenheten och på så vis uppfattas som mer trovärdiga måste företagen verkligen leva upp till det genom att följa IFRS helt och fullt. Kim och Shis (2012) undersökning, som har ett globalt perspektiv och därmed innefattar företag som frivilligt kan anta hela IFRS eller valda delar, visar att det är en fördel att tillämpa IFRS i sin helhet, då detta ger företaget ökad trovärdighet på marknaden. Investerare kan annars misstänka att redovisningen manipulerats genom att endast upplysningar som är till företagets fördel finns med och de som inte finns med i redovisningen kan därför antas vara till företagets nackdel. Redovisningens trovärdighet minskar istället.

3.5 Revisorns roll

Tidigare studier visar att företag som redovisar enligt IFRS får ökade kostnader för revisor men det finns även ett samband mellan vilken byrå revisorn kommer från och företags val att tillämpa de internationella redovisningsreglerna. Iatridis (2012) säger att företag som frivilligt lämnat upplysningar i enlighet med IFRS i England innan IFRS var obligatoriskt tenderade att ha revisor från en av de “Big Four”. Vilken byrå revisorn

jobbar för påverkar också möjligheterna på en internationell marknad. Chou, Zaiats och Zhang (2014) hävdar att när ett företag har en revisor från “the big four” ökar utländska investerares intresse för företaget.

3.6 Informationsverktyg mellan företag och ägare

Att företag frivilligt väljer att anta IFRS kan förklaras med att redovisningen fungerar som ett verktyg för att reducera agentkostnader när ägare och verkställande direktör inte är samma person (Litjens m.fl., 2012). Små och medelstora företag kan i likhet med stora bolag ha en informationsasymmetri mellan ägare och verkställande direktör. Eierle och Haller (2009) menar att även inom SMEs finns det en agent-principal konflikt. Det står i kontrast till den allmänna uppfattningen att inom SMEs är ägaren involverad i den operativa förvaltningen av företaget. Även om privata företag inte har samma agentproblem som stora börsnoterade företag så finns det ändå ett problem med informationsasymmetri som påverkar möjligheterna för privata företag att ägna sig åt extern upphandling (Francis m.fl., 2008). Främst är det större SMEs som har ägare (principal) som inte har rollen som verkställande direktör (agent) inom företaget. För de externa ägarna fungerar då de finansiella rapporterna som en viktig informationskälla (Eierle & Haller, 2009).

3.7 Kapitalkostnader

En minskning av företagets kapitalkostnader kan också vara ett motiv till att införa IFRS. Företag som frivilligt rapporterar enligt internationella redovisningsregler förväntar sig högre grad av extern finansiering jämfört med företag som följer nationella regler för redovisning (Francis m.fl., 2008). Det råder dock delade meningar om huruvida kapitalkostnaderna verkligen minskar eller ej. Hail och Leuz (2007) hävdar att företag som tillämpar IFRS minskar sina kapitalkostnader och bland de företag som frivilligt redovisar enligt IFRS minskar kapitalkostnaderna mer. Till exempel visar företag inom EU en viss minskning av kapitalkostnader, både för obligatoriska och frivilliga användare av IFRS. Vidare säger Francis m.fl., (2008) att företag som lyckas reducera informationsasymmetrin mellan företaget och utomstående kan förvänta sig ökade möjligheter till finansiering och lägre kapitalkostnader. Andra hävdar att det inte uppstått en minskning av kapitalkostnaderna. Daske (2006) finner inte några empiriska bevis för att företag i Tyskland som tillämpar IFRS sänker sina kapitalkostnader, även om det råder en allmän uppfattning om att de minskar.

3.8 Upphandlingsincitament på en global marknad

När företag verkar på en internationell marknad ges nya möjligheter men det kan också sätta krav på redovisningen. Shima och Yongs (2012) studie visar att den ökade

globaliseringen har skapat upphandlingsincitament som måste tas hänsyn till. Handel med länder som redan infört IFRS främjar antagande av IFRS och som ingår i internationella handelsorganisationer, så som EU. Erkända redovisningsregler kan underlätta vid förhandlingar om utländska skuldavtal. Brown (2011) menar att en fördel företagen är ute efter när de antar IFRS är att undanröja hinder för gränsöverskridande investeringar.

3.9 Analysmodell

Litteratursökningen ledde fram till sex faktorer, utöver de institutionella drivfaktorerna, som kan påverka beslutet att införa IFRS. Redovisningens kvalitet förbättras vid införande av IFRS. IFRS legitimerar öppenhet och minskar osäkerhet mellan företag och investerare. Vilken redovisningsbyrå företaget har anlitat påverkar beslutet att övergå till IFRS. När ägare och verkställande direktör inte är en och samma person kan IFRS fungera som ett informationsverktyg mellan företag och ägare. Ett annat motiv att införa IFRS kan vara att företagets kapitalkostnader minskar. Till slut kan erkända redovisningsregler underlätta vid förhandlingar på en global marknad.

Dessa faktorer kommer att analyseras med utgångspunkt från ett institutionellt perspektiv med fokus på isomorfism. I empirikapitlet kommer inte institutionell teori att behandlas då vi endast har för avsikt att använda institutionell teori som ett verktyg i vår analys. Vår avsikt är att jämföra teorier om de sex olika faktorerna med det vi finner i intervjuer samt att eventuellt få fram något nytt som vi inte kunnat hitta i tidigare studier och att detta leder fram till en slutsats som besvarar våra forskningsfrågor.

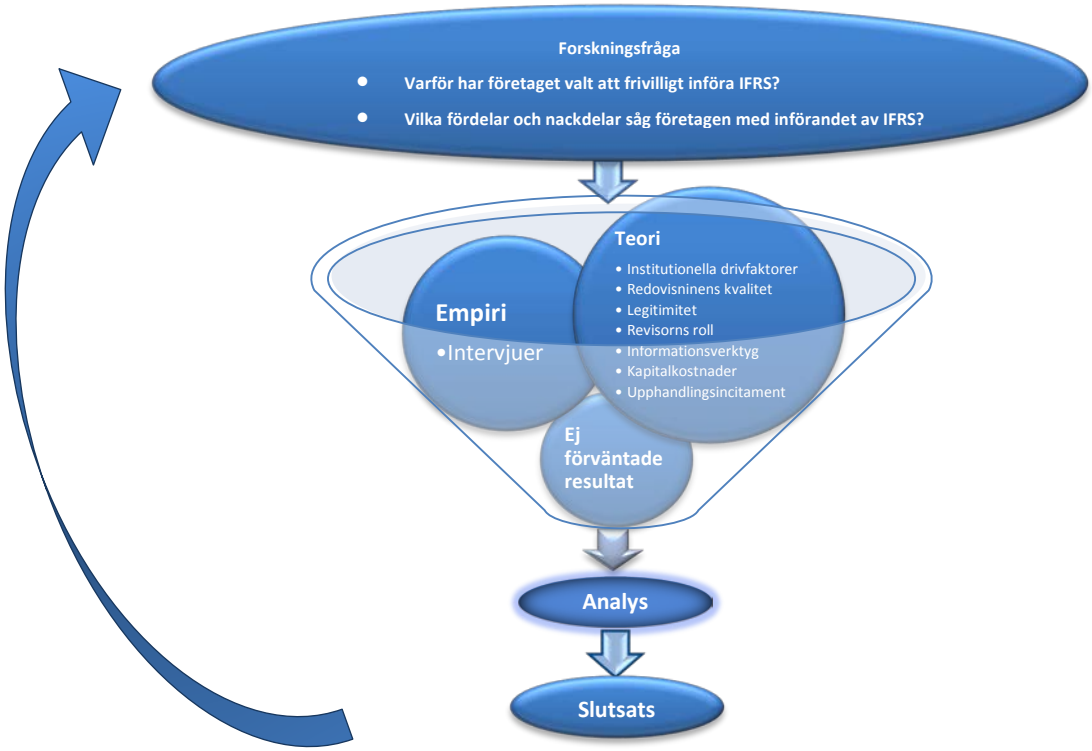

4. Empiri

I detta kapitel presenterar vi resultatet av datainsamlingen. Vi inleder med att redogöra för de sex drivkrafter som den teoretiska referensramen resulterade i och där efter presenteras fem ej förväntade drivkrafter. Kapitlet avslutas med en sammanfattning av datainsamlingen.

4.1 Empiripresentationens struktur

Intervjuer har skett med företag som är verksamma inom el-vvs och bygginstallation, partihandel, fastighetsförvaltning, hotell och restaurang samt skogsförvaltning. Företagen har olika ägarstrukturer. Ett företag är ett statligt aktiebolag, två företag ägs av riskkapitalbolag, två är ekonomisk förening och ett aktiebolag som bland annat är fondägt. Sammanlagt ingår det sex företag i denna studie. Gemensamma beröringspunkter som identifierats kommer att struktureras utifrån de drivkrafter som studiens analysmodell presenterat. Kapitlet inleds med att fokusera på de sex drivkrafterna som litteraturgenomgången resulterade i och följa samma ordning som de är presenterade i den teoretiska referensramen. Sedan fortsätter kapitlet med att rapportera resultatet av de ej förväntade drivkrafterna som uppkom vid empiriinsamlingen. Under varje drivkraftsrubrik ger vi läsaren en samlad bild av resultatet. Vi presenterar således antalet företag som anger drivkraften som en anledning till deras val att frivilligt införa IFRS och hur många av företagen som inte uppgav att drivkraften påverkade deras beslut. Till samtliga företag ställdes frågan vad som var den huvudsakliga anledningen till övergången. Vi avslutar kapitlet med att presentera svaren vi fick på den frågan i en tabell tillsammans med ägarstruktur och anlitad revisionsbyrå.

4.2 Redovisningskvalitet

Huruvida kvaliteten på redovisningen har ökat eller inte upplevs olika bland företagen. I vissa avseenden anser fyra av företagen att kvaliteten på redovisningen har ökat, medan de andra två företagen upplevde att redovisningskvaliteten var oförändrad efter övergången till IFRS. De fyra företagen som upplevde ökad kvalitet gav olika anledningar till detta. Redan vid beslutsfattandet fanns en vilja att öka sin redovisningskvalitet hos ett av företagen. Respondenten berättade att ett motiv till att införa IFRS var helt enkelt att *”skapa en kvalitetsstämpel”*. Vidare berättade respondenten att ambitionen var att visa på hög kvalitet i den externa rapporteringen mot deras intressenter. Respondenten från ett annat företag sade att eftersom de har en så pass differentierad verksamhet så måste de i princip hantera samtliga IFRS-regler och de upplever att rapporteringskvaliteten har ökat. Samma respondent, som arbetar i en global koncern, berättade vidare att när samtliga dotterbolag redovisar enligt samma

standarder underlättar det kommunikationen mellan företagen, *"därför har vi höjt kvaliteten på rapportering skulle jag vilja säga"* sade respondenten.

4.2.1 Ökad information

Två av företagen kommenterade att kvaliteten förbättrats eftersom informationsmängden i redovisningen har ökat. Respondenterna från båda företagen förklarade att kvaliteten förbättrats eftersom mängden information i redovisningen ökat och att övergången till IFRS har inneburit en ökad transparens i redovisningen. Ur en informationssynvinkel anser den ena respondenten att redovisningen har blivit ett antal steg bättre. Vidare berättades att det är resultatet av att IFRS kräver mer information, men samtidigt kan redovisningen bli mer svårläst för den oerfarne läsaren. Även hos det andra företaget framkom det att den ökade informationsmängden ställer högre kunskapskrav på läsaren, men för den erfarne läsaren finns det fördelar jämfört med tidigare. *"Den duktige läsaren av en årsredovisning kan nog egentligen få en större transparens än vad man hade tidigare ... framförallt när det gäller låneportföljer och liknande"*, sade respondenten.

4.2.2 Tillgångar till verkligt värde

En ytterligare anledning till varför kvaliteten ökat i redovisningen menade två av företagen beror på att företagens tillgångar nu ska redovisas till verkligt värde. *"Finansiella rapporter blir mer rättvisande eftersom värdeförändring på fastigheter redovisas över resultaträkningen och fastigheterna i balansräkningen redovisas till verkligt värde"* sade en respondent på ett fastighetsbolag. Samma respondent menade att nackdelen är att redovisa finansiella instrument till verkligt värde då de påverkar resultaträkningen utan att någon försäljning egentligen har skett. Det andra företaget som upplever att värdering till verkligt värde höjer redovisningskvaliteten har i sin balansräkning en mycket stor tillgångpost i form av skog och mark. Enligt IFRS ska endast träden värderas till verkligt värde. För företag som äger skog är övergången till IFRS en krävande process menade respondenten och berättar vidare att ytan som företget har i sin balansräkning är *"större än hela Danmark"*. Respondenten från företaget menade att det inneburit mycket extraarbete och därmed ökade kostnader. Det har tagit näst in till åtta år att få fram effektiva modeller som inte kräver extra resurser. Trots att det krävts stora arbetsinsatser och ökade kostnader för att räkna om till verkligt värde anser respondenten att det har lett fram till att informationen i redovisningen har ökat. Vid ett av de företag som inte kunde se någon kvalitetsökning var respondenten kritisk till att tillgångarna i balansräkningen numera ska värderas till verkligt värde och att de då försöker berätta hur resultatet ska bli i framtiden. Snarare än att förklara historiken, hur det varit.

4.3 Legitimitet mot långivare

Två av företagen upplevde att banker och andra långivare hade en påverkan i beslutsfattandet om att anta IFRS. De andra fyra uppgav att långivare inte haft någon åsikt om vilka redovisningsregler företagen använder. Det framkom vid ett tillfälle att behov av externt kapital kan medföra krav från långivaren att företaget redovisar enligt IFRS. En respondent som jobbar i ett företag som för några år sedan bytte ägare till ett riskkapitalbolag berättade om köpet att: *"Förvärvet finansierades genom ett syndikerat banklån. Banksyndikatet bestod av svenska och internationella banker och investerare. Dessa kräver IFRS för att säkerställa att bolagets finansiella rapporter är i enlighet med internationell redovisningsstandard och att de därmed kan göra sina riskanalyser och bedömningar baserat på vedertagna redovisningsprinciper"*. I det andra företaget upplevdes det att banken var positiv och såg fördelar med att övergå till internationella redovisningsregler eftersom det underlättar bankens jämförelse mellan företag, då det är vanligt att företag i den här storleken redovisar enligt IFRS. Det var dock inget krav från bankens sida i detta fall.

4.4 Revisorns roll

Två företag uppgav att de haft revisorer med i diskussionerna innan beslutet fattades. De övriga fyra företagen uppgav att revisorn inte varit involverad i beslutsprocessen att anta IFRS, utöver de uppgifter och ansvar som revisorn har i den årliga granskningen oavsett redovisningsregler. Alla företagen i undersökningen anlitar någon av de fyra stora revisionsbyråerna; Ernst & Young, PWC, Deloitte eller KPMG.

Ett av företagen som vid beslutet förde dialog med sina revisorer har flera dotterbolag utomlands. Respondenten sade att det framkom i diskussionerna att IFRS underlättar för företagets revisorer att förklara och förstå redovisningen i andra länder. Det kunde tidigare uppstå problem när redovisningen på koncernnivå har upprättats enligt svenska regler. Varje bolag i de olika länderna och deras revisorer såg då situationer utifrån sitt lands regler och det kunde vara svårt att förstå vad den andre egentligen menade. Revisorerna menade att IFRS skulle underlätta för dem att förstå varandra över landsgränser. Vid diskussioner med sina revisorer gällande en eventuell övergång fick samma företag reda på att det är ovanligt att så stora koncerner, som det aktuella företaget är, inte redovisar enligt internationell standard. Revisorerna menade i diskussionen att det knappt gick att hitta en koncern i samma storlek som inte redovisade enligt IFRS. Det andra företaget uppgav att revisorer var involverade i processen och att det upplevdes som en fördel. Respondenten berättade att företaget *"gjorde ett stort arbete med att analysera effekterna av införandet tillsammans med våra revisorer, vilket gjorde att övergången i sig var kontrollerad"*.

4.5 Informationsverktyg mellan företag och ägare

Fyra företag menade att redovisningen som ett informationsverktyg inte påverkade beslutet att införa IFRS. Resterande två företag som ingår i denna undersökning ägs av riskkapitalbolag och båda dessa företag menade att ägarna infört redovisning enligt IFRS för att underlätta en eventuell framtida försäljning. Beslutet att införa IFRS togs i båda företagen av ägarna och styrelsen. Respondenten på det ena företaget menade att ur ägarnas perspektiv var det bra att koncernen redovisar enligt IFRS för att det gör det enklare att sälja vidare då det underlättar för investerare att göra jämförelse och analyser mellan företag med samma redovisningsregler. Respondenten vid det andra rikskapitalägda företaget sade att investerare ställer krav på ägarna att tillämpa IFRS i sin koncernredovisning. Anledningen till det menade respondenten var att: "*investerarna har krav på redovisning enligt IFRS så att de kan bedöma portföljbolagets finansiella utveckling och ställning utan att behöva ta hänsyn till eventuella skillnader mellan lokal GAAP och IFRS.*".

4.6 Kapitalkostnader

Under intervjuerna framkom det att inte ett enda av företagen hade minskade kostnader för kapital som en anledning att övergå till IFRS. Denna anledning var inte ens med i diskussionerna som föranledde beslutet. Respondenten från ett av företagen förklarade att deras kapitalkostnader inte minskat eftersom banken inte haft en åsikt om vilka redovisningsprinciper företaget tillämpar.

4.7 Upphandlingsincitament på en global marknad

Två av företagen menade att IFRS underlättar vid en vidareförsäljning av hela bolaget på en global marknad. Ett annat företag berättade att det är en fördel vid uppköp av utländska bolag om det bolag som ska köpas redovisar enligt IFRS. De övriga tre företagen kunde inte se att upphandlingsincitament på en global marknad var en drivkraft i deras beslut att införa IFRS. De två företagen som sade att det underlättar en försäljning av bolaget ägs båda av riskkapitalbolag. Båda respondenterna från dessa företag sade att öka möjligheterna att sälja ett företag på en global marknad var en av anledningarna till att företagets ägare valt att övergå till IFRS. De menade att det förenklar för potentiella intressenter att jämföra bolaget med andra liknade bolag på en internationell marknad. Det företag som uppgav att IFRS underlättar vid köp av företag på en global marknad berättade att de förbereder ett förvärv av ett utländskt företag. Där sker företagets redovisning enligt landets lokala redovisningsregler och enligt respondenten så skiljer de sig mycket från IFRS. De stora skillnaderna försvårar värderingen av företaget och det är lättare om redovisningen sker enligt IFRS än att lära sig ett specifikt lands redovisning, menade respondenten.

4.8 Ej förväntade faktorer

Utöver de sex förväntade faktorerna så resulterade datainsamlingen i ytterligare fem faktorer som påverkat beslutet att införa IFRS.

Enhetlighet
Av studiens sex företag så var det ett av företagen som sade att deras främsta anledning till att införa IFRS var att få ett enhetligt, internationellt redovisningsspråk över hela koncernen. Företaget verkar på en internationell marknad med dotterbolag över hela världen. *"Det var väl behovet av att gå över till ett internationellt regelverk eftersom vi har många bolag utomlands och en så pass stor koncern behöver ha ett gemensamt språk och det var det som var anledningen***"**. Respondenten förklarade att när ett företag är internationellt måste man ha internationella standarder att luta sig mot och att det annars kan uppstå situationer som är svåra att hantera om företaget redovisar enligt Swedish GAAP. Respondent berättar om sin tid i London: *"jag kallades in för att läsa en svensk årsredovisning och de förstod inte vad som stod där, de undrade vad obeskattade reserver och bokslutsdispositioner var"*. Vidare berättade respondenten att det är lättare för dotterbolagen utomlands att redovisa enligt IFRS då de är mer vana vid dessa än att lära dem de svenska redovisningsreglerna. *"Vi kunde inta ha Swedish GAAP då det blir lite svårt lokalt med våra redovisningsregler"***.** Det är också lättare med utbildningsinsatser över hela koncernen när alla bolagen använder samma regler, menade respondenten.

Börsintroduktion
Alla de företag som ingår i studien är i skrivande stund onoterade bolag men en eventuell framtida börsnotering var en av anledningarna till att tre företag valde att införa IFRS. Ägarna ville att företagen redan tillämpat IFRS innan en eventuell börsintroduktion för att undvika problem med implementeringen av IFRS som skulle bli obligatoriskt vid en börsintroduktion. Ett företag uppgav att de hade för avsikt att ge ut noterade obligationer när de tog beslutet och på så sätt kommer IFRS att bli ett krav för dem. De andra två företagen uppgav inte en framtida notering som någon anledning till deras val att redovisa enligt IFRS.

Staten är ägare till ett av företagen och respondenten sade att en av anledningarna till övergången var att: *"i nåt läge skulle det kunna vara så att man helt enkelt vill sälja ut bolag ur portföljen och är det då inte börsfähigt då har man ju en resa som kanske tar både ett och två år innan man når upp till det. Därför ställer man krav redan från början"*. Respondenten berättade vidare att beslutet att införa IFRS togs av ägarna utan samråd med företagets ledning. Ägarna till de andra två företagen som uppgav en eventuell framtida börsintroduktion är riskkapitalbolag och där sade respondenten vid den ena företaget om affärsmodellen att den: *" bygger på att äga bolagen under ett antal år, bygga värde, och sedan sälja bolaget vidare eller börsnotera så underlättas en börsnotering av att bolaget har tillämpat IFRS under innehavstiden. Ett införande av IFRS kan vara en omfattande process och kan därmed fördröja en börsnotering då det*

kräver arbete att räkna om historiska rapporter mm”. Det är även en fördel om företaget har en historik av redovisningen enligt IFRS när det börsintroduceras då det underlättar för nya investerare att följa företagets utveckling över tid, berättade respondent från det andra företaget.

Inget avskrivningskrav på goodwill
Endast ett av företagen uppgav att inget avskrivningskrav på goodwill var en anledning. Respondenten från ett av de riskkapitalägda bolagen som intervjuades menade att det slopade kravet på goodwillavskrivningar som IFRS medför och den effekt det har på det egna kapitalet var en av drivkrafterna till att ägarna valde att gå över till IFRS.“... *och den andra anledningen är väl att en effekt av att ändra till IFRS är ju att goodwillavskrivningarna upphör och man gör ju ett så kallat impairmenttest istället. Effekten utav det blir ju att det egna kapitalet ökar.”*

Rekrytering
Ett av företagen menade att det underlättar vid nyrekrytering av ekonomer om redovisningen är enligt IFRS. Respondenten från företaget arbetar i en stor koncern och menade att det är svårt att få tag på personal med rätt kompetens som kan hantera en koncern i den här storleken, men att IFRS gör att det är lättare att rekrytera från börsnoterade företag. De andra fem företagen uppgav inte detta som en anledning att införa IFRS.

Branschjämförelse
Tre av företagen säger att redovisning enligt IFRS underlättar för det egna företaget att göra branschjämförelse. Resterande tre företag nämnde inte denna jämförbarhet. Respondenterna från två av företagen berättade att anledningen till att det förenklar en jämförelse beror på att många viktiga jämförelsebolag som företaget har, både onoterade och noterade, redovisar enligt IFRS. En annan anledning till jämförelse som uppgavs av två företag, som har samma ägarstruktur, är att de tittar på vad andra liknande företag gör. Respondenten från det ena företaget berättade om processens som föranledde beslutet att *”vi benchmarkade andra företag som var i stånd att implementera IFRS”*. Även det andra företaget uppgav att de har tittat på liknande företag huruvida IFRS används eller inte.

4.9 Huvudsaklig anledning och sammanfattning

Till samtliga företag ställdes frågan vad som var den huvudsakliga anledningen till införandet. De två företag som ägs av riskkapitalbolag uppgav liknande anledningar. Att företaget ska vara redo för försäljning var ett skäl för båda. Båda företagen gav även en andra anledning som var viktig. När det ena företaget köptes ställde långivaren krav på ägarna att företaget måste redovisa enligt IFRS för att beviljas lånet. Det andra företaget uppgav slopade goodwillavskrivningar som ett skäl. Den huvudsakliga anledningen för en stor global ekonomisk förening var ett behov av enhetlighet bland dotterbolagen. Att

företaget är lika bra som ett börsnoterat bolag och börsfähigt var de huvudsakliga anledningarna till att det statligt ägda företaget valt att redovisa enligt IFRS. Ett företag hade för avsikt att ge ut noterade skuldebrev och då kommer IFRS att bli obligatoriskt. För det sjätte företaget uppgavs två huvudsakliga anledningar, att skapa jämförbarhet med noterade bolag samt att visa på hög kvalitet i deras externa rapportering mot sina intressenter.

Nedan är en tabell som sammanställer företagen utifrån vilken redovisningsbyrå de använder, deras ägarstruktur samt den eller de huvudsakliga anledningar som föranlett beslutet.

Företag	Redovisningsbyrå	Ägarstruktur	Huvudsaklig anledning
A	Ernst & Young	Ekonomisk förening	– Ett enhetligt internationellt redovisningsspråk
B	Ernst & Young	Ekonomisk förening	– Skapa jämförbarhet med noterade bolag – Visa på hög kvalitet i extern rapportering mot intressenter
C	KPMG	Riskkapitalbolag	– Förberedda för en vidareförsäljning – Goodwillavskrivningar upphör
D	PricewaterhouseCoopers	Riskkapitalbolag	– Krav fån långivare – Krav från ägare för en eventuell vidareförsäljning eller börsintroduktion
E	Deloitte	Statligt aktiebolag	– Ska vara lika bra som börsbolag – Börsfähigt inför eventuell försäljning
F	Ernst & Young	Fondbolag	– Krav för att kunna ge ut noterade skuldebrev

Tabell 1: Huvudsaklig anledning

I tabellen nedan följer en sammanfattning av vilka faktorer som påverkat respektive företag. Faktorerna är numrerade enligt följande;

1) Redovisningskvalitet
2) Legitimitet mot långivare
3) Revisorns roll
4) Informationsverktyg mellan företag och ägare
5) Kapitalkostnader
6) Upphandlings-incitament på en global marknad
7) Enhetlighet
8) Börsintroduktion
9) *Inget avskrivningskrav på goodwill*
10) *Rekrytering*
11) *Branschjämförelse*

Faktorer i kursiv text är ”ej förväntade resultat”.

Anledning / Företag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	x	x	x	x	-	x	x	-	-	x	x
B	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x
C	-	-	-	x	-	x	-	x	x	-	-
D	-	x	-	x	-	x	-	x	-	-	-
E	x	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-
F	x	-	-	-	-	-	-	x	-	-	x

Tabell 2: Faktorer som påverkar

5. Analys

Vi kopplar i detta kapitel samman den teoretiska referensramen med resultatet av datainsamlingen, för att sedan analysera med ett institutionellt perspektiv.

De drivkrafter som tidigare studier presenterat som anledningar till varför företag väljer att frivilligt redovisa enligt IFRS kan till viss del ge en förståelse för varför svenska företag gör detta val. Vi finner empiriskt stöd för fem av sex drivkrafter som identifierats i befintlig forskning på området, men de är mer eller mindre starka. Det är således en drivkraft som inte ökar förståelsen för varför svenska företag väljer att frivilligt tillämpa IFRS. Vi kan se att resultatet visar på en stor spridning i anledningar. Utifrån vårt resultat kan vi se att det inte finns en specifik drivkraft som är så stark att samtliga företag uppger den som en anledning (tabell 2).

5.1 Redovisningskvalitet

Vi ser att den upplevda kvalitet på redovisningen har stöd i Browns (2011) påstående att företag som väljer IFRS vill att deras rapporter ska bli mer tillförlitliga, öka i öppenhet och underlätta jämförelse. Detta stämmer med vad fyra av sex företag upplever efter införandet av IFRS (tabell 2). Ett av dessa företag hade kvalitetsökning och jämförelse med andra företag som huvudsakliga motiv till införandet (tabell 1). Här kan vi se att företaget utsatts för ett imiterande tryck eftersom deras jämförelsebolag redovisar enligt IFRS. Sker redovisningen enligt olika regler uppstår en osäkerhet i jämförelsen. När företag upplever osäkerhet leder det fram till imitation menar Powell och DiMaggio (1983). Vad företaget vill att omgivning ska tycka om deras redovisning menar Ball, Ashok och Wu (2003) kan förklara antagandet av nya redovisningsstandarder. Detta stämmer väl överens med företagets motiv att söka en ”kvalitetsstämpel”. För de andra tre är kvaliteten en fördel som införandet resulterat i snarare än ett tryck som påverkat beslutet. Daske och Gebhardt (2006) hävdade att IFRS ökar mängden information i redovisningen och därmed höjs kvaliteten och det stämmer med våra resultat (4.2.1). Konsekvensen av detta är att rapporterna blir mer svårlästa. För den erfarne läsaren finns det fördelar jämfört med tidigare, sade en respondent. Detta ser vi som en nackdel då detta endast gynnar de som har stor ekonomisk kunskap. Vi kan även se att upplevd kvalitet hänger samman med hur lika de nationella reglerna som koncernens företag tidigare tillämpat är med IFRS. Koncerner som främst verkar i Skandinavien märker inte någon skillnad i kvalitet. I studien framkom det att de skandinaviska reglerna redan var lika de internationella reglerna. Det är därför rimligt att anta att kvaliteten ökar när de nationella reglerna skiljer sig mer markant från IFRS. Däremot ser ett företag som verkar på en större internationell marknad en kvalitetsökning där redovisningen sett olika ut över ett stort antal länder.

5.2 Legitimitet mot långivare

Vi finner inget empiriskt stöd för att svenska banker ställer krav på företag att redovisa enligt IFRS. Christensen (2012) menar att IFRS legitimerar företagets redovisning för banker, men vi kan inte se en sådan påverkan. En anledning till varför kan vara att deras förtroende för de svenska redovisningsreglerna redan varit hög. Det har även gjorts ändringar i de svenska redovisningsreglerna för att anpassa efter internationella regler (4.2) vilket sannolikt gjort att övergången inte spelat någon större roll ur förtroendesynpunkt. Däremot har internationella regler betydelse när investerare och långivare är utländska och vi kan se att ett av företagen var tvungna att redovisa enligt IFRS för att beviljas ett lån (tabell 1). När företag utsätts för tryck av andra organisationer som de är beroende av uppstår ett tvingande tryck menar Powell och DiMaggio (1983). Eftersom företaget är i beroendeställning till långivaren anpassar företaget sig till kraven. Det blir således ett tvingande tryck som företaget utsätts för och som påverkade deras val.

5.3 Revisorns roll

Iatridis (2012) pekade på ett samband mellan frivillig redovisning enligt IFRS och revisor från en av de "Big Four" och vi kan se att samtliga företag i studien anlitar någon av de fyra stora revisionsbyråerna (tabell 1). Vi anser dock att det är vanskligt att hävda att det finns ett samband mellan valet av byrå och beslutet att införa IFRS. Troligare är att storleken på företaget har ett starkare samband med valet av byrå, ju större koncern desto troligare en av "Big Four". Vi kan dock se att revisorer har en påverkan genom att de har tillgång till information om andra företag och vad de gör (4.4). När revisorn säger "så gör alla andra" utsätts företaget både för normativt och imiterande tryck. Det anses då vara praxis att det är så det ska vara och företaget väljer att gå samma väg. Samtidigt kan informationen revisorn ger om hur andra gör skapa osäkerhet och företaget väljer att imitera.

5.4 Informationsverktyg mellan företag och ägare

Litjens m.fl., (2012) säger att IFRS fungerar som ett informationsverktyg mellan ägare och verkställande direktör, men det vi kan se i vår underökning är snarare att redovisning enligt internationella regler fyller en viktig informationsfunktion åt en framtida köpare av bolaget snarare än åt befintlig ägare. Vid en försäljning av företaget underlättar det om redovisningen är enligt IFRS, sade två av företagen. I det ena fallet ställdes till och med IFRS som ett krav på ägarna från investerare. Vi kan se att företaget utsatts för ett tvingande tryck från aktörer som de är beroende av i sin institutionella miljö. Vidare kan vi se att när ägaren inte är långsiktig utan har tänkt sig att sälja vidare bolaget eller börsintroducera det så är det ett motiv till att införa IFRS (tabell 1). En börsintroduktion innebär obligatorisk IFRS och därmed ett tvingande

tryck. Det vi kan se i vår studie är att företag som planerar en börsintroduktion redan nu förbereder sig för det framtida tvingande trycket.

5.5 Kapitalkostnader

En förhoppning om sänkta kapitalkostnader finner vi inget empiriskt stöd för (tabell 2) trots att vissa tidigare studier (Hail och Leuz, 2007) hävdat att det är en drivkraft till införandet av IFRS. I vår studie uppgav ingen av de medverkande att en sänkning av kapitalkostnader var en anledning till att införa IFRS. Detta finner vi stöd för i andra tidigare studier (Judge, Lee & Pinsker, 2010, Lasmin, 2011) som säger att antagningen av IFRS drivs fram av sociala tryck snarare än av ekonomiska anledningar.

5.6 Upphandlingsincitament på en global marknad

Brown (2011) menar att införande av IFRS beror på att det underlättar för global handel mellan företag. Vi kan inte se att just handel *mellan* företag är en anledning för svenska företag, utan det vi ser är att det snarare är en försäljning eller ett köp av *hela* företag på en global marknad som kan förklaras som en drivkraft bakom beslutet (4.7). Två företag uppgav att IFRS förenklar för deras intressenter när de ska jämföra bolag på en internationell marknad. Detta tyder på att redovisningen enligt IFRS är vedertagen praxis bland intressenter på den internationella marknaden. Således utsätts företagen för ett normativt tryck och anpassar sig efter den rådande normen på den marknad där man verkar eller vill in på. De två företagens uppfattning om att intressenter på en global marknad föredrar IFRS stöds av ett annat företag i studien. I egenskap av investerare vid ett uppköp av ett utländskt bolag menade respondenten att IFRS är att föredra vid en värdering av bolaget.

5.7 Ej förväntade faktorer

Förutom de sex drivkrafter som tidigare studier resulterade i finner vi empiriskt stöd för ytterligare fem drivkrafter (tabell 2). Dessa fem drivkrafter är enhetlighet, börintroduktion, inget avskrivningskrav på goodwill, rekrytering samt branschjämförelse. Dessa presenteras nedan.

Enhetlighet
Vi kan se att behovet av en enhetlig redovisning drivit fram beslutet för ett av företagen (tabell 1). När en koncern har dotterbolag med stor global spridning är enhetlighet som drivkraft tydlig och utifrån empirin (4.8) kan vi se att ett enhetligt ekonomiskt språk effektiviserar och minskar missförstånd mellan företagets olika delar. Respondenten berättade att IFRS underlättar för de utländska dotterbolagen eftersom de är mer vana vid dessa regler än de svenska redovisningsreglerna. Denna anledning kan förklaras

med det normativa tryck som Powell och DiMaggio (1983) menar uppstår inom arbetsplatser.

Börsintroduktion
Ett annat motiv är en planerad börsintroduktion eller att företaget bjuds ut till försäljning på en annan öppen marknad (tabell 2). Är företaget rationellt så har man övervägt alla konsekvenser av en sådan introducering. IFRS blir då ett krav men vi kan se att företag i förberedande syfte väljer att tillämpa reglerna (tabell 1). Eftersom en eventuell börsintroduktion innebär obligatorisk tillämpning av IFRS är det således vetskapen om ett framtida formellt tvingande tryck som påverkar beslutet. Fyra av företagen i studien hade samma motiv till införandet av IFRS, en förberedelse för börsintroduktion. På så sätt har de blivit mer lika varandra i och med att de har samma redovisningsregler. Att företagen i det här fallet har blivit mer lika varandra beror på det som Powell och DiMaggio (1983) kallar för tvingande tryck.

Inget avskrivningskrav på goodwill
En drivkraft har att göra med redovisningsreglerna som sådana och då specifikt det slopade kravet på avskrivningar av goodwill (tabell 1). När det kravet försvinner kan resultatet påverkas positivt och i så fall ökar eget kapital (4.8). I vår studie var det endast ett företag som angett detta som ett motiv. Detta möjliggör en högre utdelning till ägarna. Då detta är en mindre smickrande anledning är det tänkbart att detta är ett dolt motiv som inte framkommit i studien. När detta är en drivkraft agerar ägarna främst i egenintresse, utan påverkan utifrån och vi kan därför inte förklara detta med isomorfa tryck.

Rekrytering
Ett motiv som framkom från ett av företagen i studien är att IFRS underlättar rekrytering av personal med lämplig erfarenhet. Eftersom börsbolagens ekonomer är vana vid att arbeta med IFRS blir rekryteringsunderlaget större för företag som använder IFRS än för de som använder svenska redovisningsregler. Respondenten från företaget berättade att nyrekrytering av personal till stora koncerner försvåras om redovisningen inte är enligt IFRS (4.8). Detta tyder på att ekonomer med kompetens att hantera redovisning för stora koncerner har inom sin yrkesgrupp utvecklat IFRS som arbetspraxis. Detta i enlighet med hur Powell och DiMaggio (1983) förklarar det normativa tryck som ställs på företag genom normer som finns inom yrkesgrupper och som har utvecklats inom deras arbetsplats.

Branschjämförelse
Ett imiterande tryck menar Powell och DiMaggio (1983) beror på att företag upplever osäkerhet och det leder fram till imitation av andra organisationer som de vill likna. Vi kan se att tre av företagen i studien har övergått till IFRS för att kunna jämföra sig med liknande företag då dessa redan tillämpar IFRS (tabell 2). Utifrån resultatet kan vi se att företagen upplever att branschjämförelse försvåras och skapar en osäkerhet om olika redovisningsregler tillämpas. För att minska osäkerheten kan vi se att företagen väljer

att imitera när de går ifrån de svenska redovisningsreglerna. Denna anledning till antagandet av nya redovisningsstandarder kan förklaras med att de utsätts för ett imiterande tryck. Företagen utsätts för ett tryck från organisationerna i sin omgivning som de vill likna. Två respondenter uppgav att de vill jämföra sig med både noterade och onoterade företag (4.8). Då de noterade bolagen använder sig av IFRS driver detta fram en övergång för de som frivilligt kan välja att redovisa enligt IFRS för att möjliggöra en jämförelse.

6. Slutsats

Det avslutande kapitel besvarar uppsatsens forskningsfrågor. Därefter reflekterar vi över studiens genomförande och avslutar med förslag på fortsatta studier.

Alla företagen har framförallt en huvudsaklig anledning till införandet och sedan följer andra faktorer med "på köpet", som fördelar de kan se *efter* införandet. Att höja redovisningens kvalitet är inte en stark drivkraft till att frivilligt anta IFRS bland svenska företag, men efter införandet upplevs en kvalitetsökning och det ses som en fördel. Kvalitetsökningen är resultatet av en mer transparent redovisning men en nackdel är att den blir mer svårläst för den oerfarne läsaren. Den stora nackdelen är att den ökade informationen i redovisningen inneburit extraarbete, men trots det anses IFRS vara att föredra. En annan nackdel är att tillgångar värderas till verkligt värde och påverkar resultatet utan att någon försäljning egentligen har skett. IFRS anses vara en fördel vid rekrytering av personal. Eftersom IFRS är obligatoriskt för börsbolag blir det svårare för onoterade bolag i jämförbar storlek att hitta personal med kompetens för svenska koncernredovisningsregler. En anledning till införandet är att ägare ser en möjlighet att eget kapital kommer att öka och då även deras utdelning. Detta som en följd av att det enligt IFRS inte är krav på nedskrivning av goodwill. Vi kan se att när ägaren inte är långsiktig utan tänkt sig att sälja vidare företaget eller genomföra en börsintroduktion så anses det vara en fördel att införa IFRS i förberedande syfte. Förutom det tvingande tryck som en framtida börsintroduktion kommer att medföra, så underlättar IFRS för eventuella utländska investerare att göra jämförelser och en bedömning av företaget. Därför kan företag som redovisar enligt IFRS lättare säljas på en internationell marknad och det kan förklara varför kortsiktiga ägare väljer att frivilligt redovisa enligt IFRS.

Den anledning som är den mest pådrivande faktorn är en förberedande börsintroduktion. En framtida börsintroduktion resulterar i en obligatorisk tillämpning av IFRS och i princip väljs det då inte frivilligt. De två företag som inte nämnt en eventuell börsintroduktion som en anledning har båda en ägarstruktur som gör att en börsintroduktion inte är aktuell. I de här fallen är det behov av jämförelse och ett enhetligt redovisningsspråk som är de huvudsakliga drivkrafterna bakom införandet av IFRS. Eftersom de börsnoterade företagen är tvingade att redovisa enligt IFRS blir således IFRS normen för koncerner av större storlek som vill kunna jämföra sig med andra företag. IFRS är också normen på en internationell marknad och är därför det naturliga redovisningsspråket för en koncern som verkar på en global marknad.

6.1 Studiens genomförande

Studiens resultat är baserat på svar från respondenter som vi anser är trovärdiga. Samtliga svenska företag som frivilligt redovisar enligt IFRS är inte med i studien. Det kan därför finnas ytterligare anledningar som ligger bakom beslutet i dessa företag. Vi anser ändå att studiens resultat har skapat en ökad förståelse och gett svar på våra forskningsfrågor.

6.2 Förslag till fortsatta studier

För två av företagen är inte en börsintroduktion aktuell på grund av deras ägarstrukturer. Därför skulle det vara intressant med en studie som enbart undersöker drivkrafterna för företag som inte ser en eventuell börsintroduktion som en anledning att införa IFRS.
Över hälften av företagen i studien väljer i princip inte frivilligt att redovisa enligt IFRS utan det är en konsekvens av att en framtida börsintroduktion planeras. Det skulle vara av intresse att se en kvantitativ studie av anledningar till införande av IFRS för att statistiskt kunna säkerställa om börsintroduktion är den starkaste drivkraften.

Referenslista

Ball, Ray, Robin, Ashok & Wu, Joanna Shuang (2003). Incentives versus standards: properties of accounting income in four East Asian countries. [Elektronisk]. *The Journal of Accounting and Economics,* vol.36:1-3, p.235-36 Tillgänglig: Cengage Learning, Inc [2015-04-22]

Barton, Allan (1999). Public and Private Sector Accounting - The Non-identical Twins. [Elektronisk]. *Australian Accounting Review,* vol.9:18, p.22-31 Tillgänglig: John Wiley & Sons, Inc. [2015-04-15]. DOI: 10.1111/j.1835-2561.1999.tb00105.x

Barton, Allan (2005). Professional Accounting Standards and the Public Sector—a Mismatch. [Elektronisk]. *Abacus,* vol.41:2, p.138-158 Tillgänglig: John Wiley & Sons, Inc. [2015-04-15]. DOI: 10.1111/j.1467-6281.2005.00173.x

BFN (Bokföringsnämnden) (2015-02-20) *Redovisningsrådets rekommendationer RR 1 - RR 29 och tillhörande URA 1 - URA 41* [Elektronisk] Stockholm BFN Tillgänglig: http://www.bfn.se/redovisning/radet/radet.aspx [2015-02-23]

Björklund, Maria & Paulsson, Ulf (2012). *Seminarieboken: att skriva, presentera och opponera*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Bonnier. *Bonniers årsredovisning 2013* [Elektronisk]. Stockholm. Tillgänglig: http://www.bonnier.se/Documents/1/Bonnier_Arsredovisning_2013.pdf

Brown, Philip (2011). International Financial Reporting Standards: what are the benefits? [Elektronisk]. *Accounting and Business Research,* vol.41:3, p.269-285. Tillgänglig: Informa - Taylor & Francis (via CrossRef) [2015-04-01]. DOI: http://dx.doi.org/10.1080/00014788.2011.569054

Bryman, Alan & Bell, Emma (2013). Företagsekonomiska Forskningsmetoder. 2. rev. uppl. Stockholm: Liber

Chou, Julia, Zaiats, Nataliya & Zhang, Bohui (2014). Does auditor choice matter to foreign investors? Evidence from foreign mutual funds worldwide. [Elektronisk]. *Journal of Banking and Finance,* vol.46, p.1-20 Tillgänglig: ScienceDirect (Elsevier B.V.) DOI: 10.1016/j.jbankfin.2014.04.005

Christensen, Hans B. (2012). Why do firms rarely adopt IFRS voluntarily? Academics find significant benefits and the costs appear to be low [Elektronisk] *Review of accounting Studies,* volume 17:3. p. 518-525 Tillgänglig: Springer US [2015-02-10]

Daske, Holger & Gebhardt, Günther (2006). International financial reporting standards and experts' perceptions of disclosure quality. [Elektronisk]. *Abacus*, vol.42:3-4), p.461-498. Tillgänglig: John Wiley & Sons, Inc [2015-04-01]. DOI: 10.1111/j.1467-6281.2006.00211.x

Daske, Holger (2006). Economic benefits of adopting IFRS or US-GAAP - Have the expected cost of equity capital really decreased? [Elektronisk]. *Journal Of Business Finance & Accounting*, vol.33:3-4, p.329-373. Tillgänglig: John Wiley & Sons, Inc. [2015-04-01]. DOI: 10.1111/j.1468-5957.2006.0061

Deegan, Craig & Unerman, Jeffrey (2011). *Financial accounting theory*. 2. European ed. Maidenhead: Mc Graw-Hill Education

DiMaggio, Paul J. & Powell, Walter W (1983). The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and Collective Rationality in Organizational Fields. [Elektronisk]. *American Sociological Review,* vol. 48, p. 147-160. Tillgänglig: Google Scholar [2015-04-14].

Eierle, Brigitte & Haller, Axel (2009). Does size influence the suitability of the IFRS for small and medium-sized entities? – Empirical evidence from Germany. *Accounting in Europe,* vol. 6(2): pp. 195–230 Tillgänglig: Taylor and Francis Online [2015-04-14] DOI: http://dx.doi.org/10.1080/17449480903115779

Evans, Lisa, Gebhardt, Guenther, Hoogendoorn, Martin, Marton, Jan, Di Pietra, Roberto, Mora, Araceli, Thinggard, Frank, Vehmanen, Petri & Wagenhofer, Alfred (2005) Problems and opportunities of an international financial reporting standard for small and medium-sized entities. The EAA FRSC's comment on the IASB Discussion Paper, [Elektronisk]. *Accounting in Europe,* 2:1, p. 23–45 Tillgänglig: Informa - Taylor & Francis (via CrossRef) [2015-04-14] DOI: http://dx.doi.org/10.1080/09638180500378949

Francis, Jere, Khurana, Inder, Martin, Xiumin & Pereira, Raynolde (2008). The Role of Firm-Specific Incentives and Country Factors in Explaining Voluntary IAS Adoptions: Evidence from Private Firms. [Elektronisk]. *European Accounting Review,* vol.17:2, p.331-360. Tillgänglig: Informa - Taylor & Francis (via CrossRef) [2015-04-01]. DOI: http://dx.doi.org/10.1080/09638180701819899

Guerreiro, Marta Silva, Rodrigues, Lucia Lima & Craig, Russell (2012). Voluntary adoption of International Financial Reporting Standards by large unlisted companies in Portugal - Institutional logics and strategic responses (Report). [Elektronisk]. *Accounting, Organizations and Society,* vol.37:7, p.482-18 Tillgänglig: Cengage Learning, Inc [2015-04-15].

Hail, Luzi & Leuz, Christian (2007). Capital Market Effects of Mandatory IFRS Reporting in the EU: Empirical Evidence [Elektronisk]. Tillgänglig: SSRN 1511671 [2015-04-14].

Iatridis, George Emmanuel (2012), Voluntary IFRS disclosures: evidence from the transition from UK GAAP to IFRSs, [Elektronisk]. *Managerial Auditing Journal*, vol. 27, 6 p. 573 - 597 Tillgänglig: Emerald insight 2015-02-10].

Judge, William, Li, Shaomin & Pinsker, Robert (2010). National Adoption of International Accounting Standards: An Institutional Perspective. [Elektronisk].*Corporate Governance: An International Review*, vol. 18(3), pp.161-174 Tillgänglig: John Wiley & Sons, Inc. [2015-04-14]. DOI: 10.1111/j.1467-8683.2010.00798.x

Kim, Jeong-bon, Liu, Xiaohong & Zheng, Liu (2012). The Impact of Mandatory IFRS Adoption on Audit Fees: Theory and Evidence. [Elektronisk]. *The Accounting Review*, vol. 87(6), p.2061-2094. Tillgänglig: American Accounting Association (AAA) (via CrossRef) [2015-04-01]. DOI: http://dx.doi.org/10.2308/accr-50223

Lasmin (2011). Accounting standards internationalization revisit: Managing responsible diffusion. [Elektronisk]. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, vol.25, p.363-374 Tillgänglig: Elsevier ScienceDirect [2015-04-14]. DOI: 10.1016/j.sbspro.2011.10.555

Litjens, Robin, Bissessur, Sanjay, Langendijk, Henk & Vergoossen, Ruud (2012) How Do Preparers Perceive Costs and Benefits of IFRS for SMEs? Empirical Evidence from the Netherlands [Elektronisk]. *Accounting in Europe*, vol 9:2. p 227-250 Tillgänglig: Taylor & Francis [2015-02-10]

Marton, Jan, Lumsden, Marie, Lundqvist, Pernilla & Pettersson, Anna Karin (2013). *IFRS - I Teori Och Praktik.* 3. rev. uppl. Stockholm: Sanoma utbildning

Nordstjernan AB *Årsredovisning 2008*. [Elektronisk]. Stockholm. Tillgänglig: http://www.nordstjernan.se/file/11/2008.pdf [2015-04-01]

Pilcher, Robyn & Dean, Graeme (2009). Consequences and Costs of Financial Reporting Compliance for Local Government. [Elektronisk]. *European Accounting Review*, vol.18:4, p.725-744 Tillgänglig: Informa - Taylor & Francis (via CrossRef) [2015-04-13] DOI: http://dx.doi.org/10.1080/09638180903334978

Shima, Kim M. & Yang, David C. (2012). Factors affecting the adoption of IFRS. [Elektronisk]. International Journal of Business, Summer, vol.17:3, p. 276(23) Tillgänglig: Cengage Learning, Inc [2015-04-14]

Sidea, Emanuel (2009). All information fanns - för den som orkade. [Elektronisk] *Veckans Affärer*. 19 augusti. Tillgäglig: http://www.va.se/nyheter/2009-08-19/all-information-fannsa---for-den-som-orkade/ [2015-05-27].

Soderstrom, Naomis, Sun, Kevin Jialin (2007). FRS Adoption and Accounting Quality: A Review. [Elektronisk]. *European Accounting Review*, vol.16:4, p.675-702. Tillgänglig: Informa - Taylor & Francis (via CrossRef) [2015-04-01].
DOI: http://dx.doi.org/10.1080/09638180701706732

Suneson, Björn (2009). Regler sågas för redovisning. [Elektronisk] *Svenska Dagbladet.* 9 juni. Tillgänglig: http://www.svd.se/regler-sagas-for-redovisning_3034491 [2015-05-27].

Thurén, Torsten (2007). Vetenskapsteori För Nybörjare. 2. rev. uppl. Stockholm: Liber

Bilaga 1: Frågeguide

- Hur länge har ni arbetat med IFRS?
- Vilka var delaktiga i processen runt beslutet att anta IFRS?
- Hur gick diskussionerna innan beslutet togs?
- Vilka fördelar och nackdelar såg ni med införandet?
- Hur är er relation till externa intressenter?
- Hur ser era internationella affärsförbindelser ut?
- Hur upplevde ni övergången?
- Fanns det en huvudsaklig anledning till införandet av IFRS?

HÖGSKOLAN VÄST
Institutionen för ekonomi och IT
Avdelningen för företagsekonomi
461 86 TROLLHÄTTAN
Tel 0520-22 30 00
www.hv.se

Arbetsintegrerat Lärande